

»ATLANTSKA PLOVIDBA« od osnivanja do danas

Pomorska privreda Dubrovnika bila je od davnina jedan od najvažnijih faktora razvitka dubrovačkog područja. Spomenimo samo da je Dubrovnik 1910. godine u ukupnom sastavu trgovačke mornarice bivše Austro-ugarske monarhije učestvovao sa oko 10% broja brodova, odnosno 8,6% ukupnih registarskih tona, da su dubrovački brodovlasnici nakon prvog svjetskog rata imali tonažu od 58.000 BRT, a 1938. godine nešto manje od 200.000 BRT ili polovinu predratne jugoslavenske trgovačke flote.

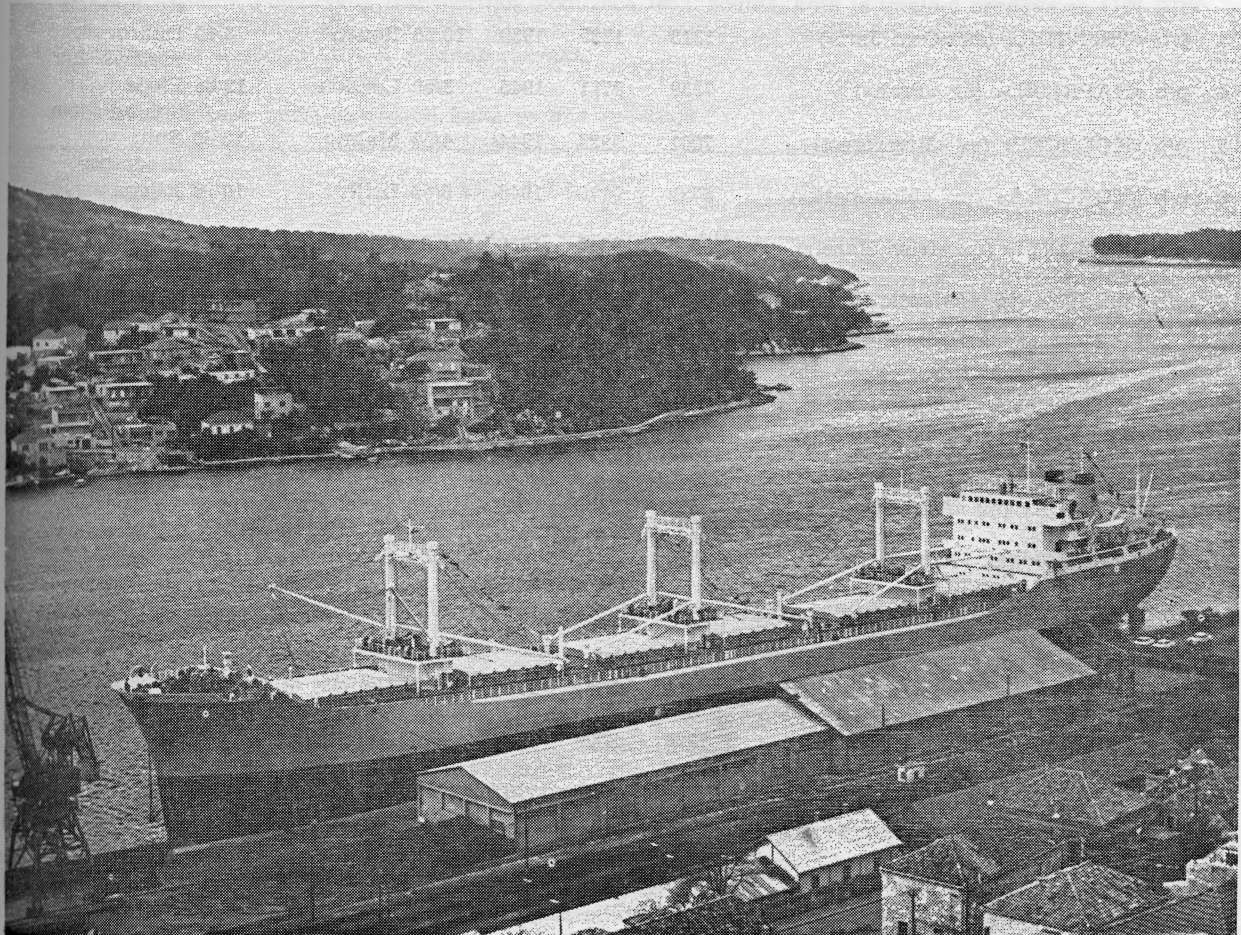
Nakon oslobođenja zemlje jugoslavenska trgovačka mornarica imala je u svom sastavu 24 broda sa ukupno 110.908 BRT, od čega 37,9% od ukupnog BRT bilo je vlasnost nekadašnje »Dubrovačke parobrodarske plovitbe«. Zbog sastava i veličine flote nametnula se potreba da ona bude koncentrirana u jedno poduzeće, kako bi se zadaci u obnovi zemlje uspješnije izvršavali. Zbog toga grad ostaje od 1945—1955., 10 godina bez poduzeća prekomorske plovitbe.

S obzirom na želju da se pomorska aktivnost proširi na što širo pojas, da postane svojina svih ljudi dubrovački pomorci davaju inicijativu o dekoncentraciji postojeće trgovačke mornarice, Narodni Odbor Grada donosi 27. 5. 1955. godine riješenje o osnivanju poduzeća »ATLANTSKA PLOVIDBA«, a Savezno Izvršno vijeće prosinca 1955. godine donosi zaključak da se od 19 izdvojenih brodova slobodne plovitbe iz sastava Jugoslavenske linijske plovitbe izdvoji 7 brodova i ustupi tada osnovanoj »Atlantskoj plovitbi«.

Na ovaj način »Atlantska plovitba« započinje sa svojim radom, preuzima prvi brod »Banija« sredinom prosinca 1955. godine i do veljače 1957. godine preuzima postepeno jedan za drugim: »Baniju«, »Livno«, »Korenicu«, »Korčulu«, »Kragujevac«, »Plitvice« i »Beograd« svih 7 brodova sa ukupno 35.038 BRT i 58.447 DWT uz prosječnu starost od 35 godina — svi na pogon ugljenom.

Suočeni sa činjenicom starosti tadašnjeg postojećeg plovitnog parka nije se imalo što čekati. Trebalo je odmah misliti na napredak poduzeća, na obnovu plovitnog parka, imajući u vidu, da sa postojećim brodovima treba zaraditi nove. U prvom redu nastojalo se postojeće brodove tehnički dotjerati i što bolje osposobiti za namjenu, da bi se rentabilitet povećao. »Banija« i »Beograd« preuređuju se na pogon na tekuće gorivo. Međutim, stanje ovih i ostalih brodova je tako da pored izuzetne pažnje za dobro održavanje popravci postaju sve učestaliji, troškovi veći a rentabilitet manji. Jedini izlaz nalazio se u zamjeni ovih brodova novogradnjama što je iziskivalo dosta vremena da bi se to postiglo. S obzirom da tadašnji plovitni park nije dopuštao toliko čekanja, trebalo ga je, radi što brže obnove najprije zamijeniti plovitim brodovima, tehnički i komercijalno boljim od postojećih, a tek onda ove zamijeniti novogradnjama.

Brodovi dobijeni izdvajanjem iz sastava Jugoslavenske linijske plovitbe ostali su kratko vrijeme u eksploataciji »Atlantske plovitbe«, izuzev »Banije« i »Beograda« što se vidi iz slijedećeg prikaza:

M/B »Bosanka« uz obalu u luci Gruž

Ime broda	BRT	DWT	God. grad.	Ušao u sastav „Atlant. Plov.“ mj god/mjesto	Prodan kao staro željezo mj/god/mjesto
1. p/b »BANIJA« (ex »Sveti Vlaho«)	6001	9832	1928	12/55 Rijeka	3/66 Hirao
2. p/b »KORČULA« (ex »Senga«)	5263	8280	1913	1/56 Raša	4/59 Hongkong
3. p/b »LIVNO« (ex »Lucijana«)	4222	7934	1928	1/56 Venecija	9/61 Krapanj
4. p/b »PLITVICE« (ex »Dubravka«)	3841	6428	1905	1/56 Emden	7/61 Split
5. p/b »KORENICA« (ex »Jurko Topić«)	5267	8270	1919	2/56 Ravenna	5/60 Osaka
6. p/b »KRAGUJEVAC« (ex »Ivan Topić«)	5017	8103	1920	3/56 Pula	7/60 Kure
7. p/b »BEOGRAD« (ex »Federiko Glavić«)	5427	9600	1925	2/57 Rijeka	3/70 Split
	35038	58447	35 god.	prosjek starosti	

Kratko nakon što je izvršena primopredaja i posljednjeg broda iz sastava Jugoslavenske linijske plovidbe pristupa se nabavci prvih polovnih brodova. Kupnje ovih brodova omogućava u prvom redu uspješno poslovanje poduzeća, iako sa dotrajalom tonažom. Od 1957. do 1965. godine povećava se plovni park polovnim brodovima, sve dok se »Atlantska plovidba« nije dovoljno ojačala, da bi sa već nekoliko izgrađenih novogradnji stvorila temelj za daljnji sigurni razvoj.

Nabavke polovnih brodova vide se iz slijedećeg prikaza :

Redni broj	Ime broda	BRT	DWT	God. grad.	mj/god nabavke luka preuz.	mj/god prodaje luka preuzimanja kome
1.	p/b »DUBRAVA« (ex »Egton«)	4429	7284	1938	5/57 Hull	11/69 Bijela str. kupcima
2.	p/b »GRUŽ« (ex »Indian City«)	7067	10319	1944	7/57 R'dam	12/69 Dubrovnik str. kupcima
3.	p/b »TRAVNIK« (ex »Orm Jarl«)	1313	1725	1939	10/58 Rouen	8/65 Dubrovnik Prekook. Bar
4.	p/b »NAPRIJED« (ex »Prah«)	7339	9711	1945	3/59 London	12/66 Ploče Splošoj Piran
5.	p/b »KOLOČEP« (ex »Rivercrest«)	7001	9925	1944	4/59 Malmo	12/68 Split Brodospas
6.	p/b »KORČULA« (ex »Mounpark«)	6722	9770	1946	6/59 Leith	10/66 Rijeka str. kupcima
7.	p/b »KONAVLI« (ex »Irish Hazel«)	5366	8840	1950	1/60 Cork	10/66 Šibenik Slob. plov.
8.	p/b »MLJET« (ex »Atlantic Wave«)	7176	10926	1943	10/61 Hamburg	12/64 Šibenik Prekook. Bar
9.	p/b »KUČIŠTE«	1359	2607	1940	2/62 L'pool	1/67 Rijeka str. kupcima
10.	p/b »CAVTAT« (ex »Aliakmon«)	7266	10865	1943	3/62 R'dam	8/63 Rijeka Prekook. Bar
11.	m/b »LAPAD« (ex »Lockwood«)	1688	2370	1949	5/63 Glosgow	12/68 Rijeka Med. pl. Korčula
12.	m/b »BITOLA« (ex »Adria«)	1625	2800	1947	10/63 Goteborg	12/68 La Spezia str. kupcima
13.	m/b »ZATON« (ex »Algeria«)	1765	2943	1946	4/64 Stockholm	6/68 Pula str. kupcima
14.	m/b »HERCEGOVINA« (ex »Silverpoint«)	8784	12022	1957	4/65 R'dam	5/71 str. kupcima
15.	m/b »MIHO PRACAT« (ex »Durhan Trader«)	8812	13482	1959	12/65 Leith	
16.	m/b »TITOV VELES« (ex »Terica«)	2326	3029	1962	1/67 Avonmouth	
17.	m/b »KRUŠEVO« (ex »Idrissi«)	2659	3830	1967	7/69 Bilbao	
		82697	122448			

Izuzev za potrebe postojeće linije Jadran (Zap. obala Engleske) Jadran 1965. godine nabavljen je zadnji polovni brod za slobodnu plovidbu, nakon čega se »Atlantska plovidba« potpuno orijentira na izgradnju brodova, pa u svom sastavu ima 1966. godine i svoj prvi »bulkcarrier«.

Pregled nabavki novogradnji po godinama kako su ulazili u eksploataciju bio bi kako slijedi:

Redni broj	Ime broda	BRT	DWT	mjesto mj/god gradnje	prodaja mj/god
1.	»PETKA«	8507	11856	12/57 Split	
2.	»RUĐER BOŠKOVIĆ«	8852	13514	12/59 Split	12/72 Slob. pl. Šibenik
3.	»GUNDULIĆ	9033	12977	2/60 Split	4/67 Slob. pl. Šibenik
4.	»DRŽIĆ«	10155	15916	1/61 Split	
5.	»KRAGUJEVAC«	10483	15991	11/63 Split	
6.	»PLITVICE«	10483	15979	2/64 Split	
7.	»BANIJA«	16955	28024	11/66 Split	
8.	»BOSANKA«	16955	28024	3/67 Split	
9.	»BARANJA«	16019	25983	10/67 Split	
10.	»KORČULA«	2092	3179	5/68 Trogir	
11.	»BANJA LUKA«	16018	25779	6/67 Trst	7/74 Potonuće
12.	»CAVTAT«	2092	3183	10/68 Trogir	
13.	»GUNDULIĆ«	9907	15903	7/69 Sevilla	
14.	»GETALDIĆ«	9907	15908	10/69 Sevilla	
15.	»DUBROVNIK«	14714	24062	7/71 Sevilla	
16.	»IVO VOJNOVIĆ«	9868	15798	2/73 Sevilla	
17.	»MAVRO VETRANIĆ«	9868	15798	4/73 Sevilla	
18.	»CVIJETA ZUZORIĆ«	15398	26537	4/74 Bilbao	
19.	»RUĐER BOŠKOVIĆ«	15398	26537	7/74 Bilbao	
		212.704	340.948		

Usporedo sa razvitkom plovnog parka duge plovidbe, radilo se i na obnovi brodova u sastavu obalne plovidbe. Od pripajanja Pomorskog transportnog poduzeća 1962. godine, koje je imalo 6 brodova sa 1167 BRT i 1675 DWT, danas OOUR obalna plovidba ima također 6 brodova, ali sa 1947 BRT i 2940 DWT i predstavlja po kvaliteti brodova najbolju OOUR obalnog razvoza.

Iz slijedećeg prikaza može se vidjeti kako se ona razvijala :

Redni broj	Ime broda	BRT	DWT	God. grad.	ušao u sastav mj/god/mjesto	Izvršena prodaja mj/god/mjesto/kome
1.	m/b »LOPUD«	268	350	1953	Pom. tr. pod. 62	4/69 »Dubac« Dbk
2.	m/ »SUSAK«	292	450	1952	Pom. tr. pod. 62	8/69 str. kupcima
3.	m/b »PČELA«	315	400	1918	Pom. tr. pod. 62	4/71 Zadr. »Lovište«
4.	m/b »LOVRIJENAC«	186	290	1950	Pom. tr. pod. 62	2/65 Obalna Ploče
5.	m/b »BOSANKA«	70	115	1953	Pom. tr. pod. 62	5/63 »Dubac« Dbk
6.	m/b »DUBAC«	36	70	1931	Pom. tr. pod. 62	5/63 Zadr. »Lovište«
7.	m/b »UVALA« (ex »Gracia«)	397	620	1955		2/63 Med. pl. »Korčula«
8.	m/b »VOLJAK«	200	320	1948	10/62 Med. plov.	2/63 Med. pl. »Korčula«
9.	m/b »DUBA« (ex »Ute Erica«)	295	430	1952	11/64 Hamburg	
10.	m/b »MRAV«	471	540	1911	4/67 Šibenik	6/69 Split Brodospas
11.	m/b »ZATON« (ex »Anna Luise«)	292	440	1957	12/68 Duisburg	
12.	m/b »JANJEVO« (ex »Lahr«)	338	550	1951	8/70 Dotsmuth	
13.	m/b »LOPUD« (ex »Heimwaerts«)	249	456	1963	6/71 R'dam	
14.	m/b »ŠIPAN« (ex »Grada Westers«)	375	520	1965	4/74 Terneuzen	
15.	m/b »KOLOČEP« (ex »Ostara«)	398	544	1965	8/74 R'dam	
		1947	2940			

Krajem ove godine navršava se 19 godina poslovanja ovog poduzeća. Od početnog plovnog parka 7 brodova sa 35.038 BRT-a, i 58.447 DWT-a, danas OOUR »Duga plovidba« ima 19 brodova sa 206.525 BRT-a i 331.581 DWT-a sa prosječkom starosti oko 8 godina (krajem 1974. godine), OOUR »Obalna plovidba« 6 brodova sa 1947 BRT-a i 2.940 DWT-a.

Kap. Željko NJIRIĆ